TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MÄKELÄ
SULO SYVÄNEN

TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
AUG. NIKULA, Manager.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year......$4.00 Six months......$2.25
Three months..$1.35 One month...... .50

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englannin kielestä suomennetaan vapaasti.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Wyominkiläiset jo mukana

Wyomingin s. s. osastojen valtiokomitea on ilmottanut päättäneensä antaa kaksi lisäpalkintoa kirjotuskilpailumme osanottajille Wyomingin, Coloradon ja Utahin valtioista. Se merkitsee siis sitä, että **kunkin valtiokomitean piirissä tulevat kirjeenvaihtajat saamaan kahdenlaiset palkinnot,** nimittäin Toverin antamat yleispalkinnot ja omien valtiokomiteainsa antamat lisäpalkinnot. Ainoat poikkeusaseasemassa olevat kirjeenvaihtajat ovat Nevadan, Idahon ja Montanan valtion toverit, ja siksi me kehottaisimme, että sikäläiset osastot puolestaan sitoutuisivat maksamaan jäsenilleen jotka ottavat osaa kirjotuskilpailuumme, jonkinlaisen lisäpalkinnon, jotta he voisivat kilpailla kahdesta palkinnosta samoin kuin muutkin. Osastoille ei siitä olisi monen dollarin kuluja, mutta kirjeenvaihtajien innostusta se lisäisi.

Wyomingin valtiokomitea on valinnut palkintotuomariksi toveri Toivo Paavolan, joten palkintolautakunta on täysi, kunhan Californiasta ilmotetaan kuka sieltä on valittu.

Osanottajia pitäisi saada vielä enemmän. Eilen ilmottautuneitten kanssa taitaa Washington olla Californiaa parempi. Wyoming, Colorado, Utah, Nevada, Idaho ja Arizona, antakaapa kuulua kuinka paljon siellä on palkinnonhaluisia kirjottajia.

Uskonto, porvaristo ja proletariaatti

Nykyaikaisessa porvaristossa, sellaisena kuin se yleensä on, on uskonnollisten kysymysten, kuten yleensä uskonnon harrastus kylmentynyt, monasti laskenut aivan nollapisteeseen. Liike-elämä vie enemmän kuin koskaan ennen sen toiminnan ja ajatukset, ja lomahetkien täyttämiseksi kaikenlaatuisilla maallisilla puheilla, huvituksilla ja urheilulla tarjoo nykyaikainen kehitys runsaasti tilaisuutta, sillä aikaa kun uskonto sisällyksettömänä ajelehtii kirjallisuuden leveässä virrassa. Mutta antaakseen sille pätevästi erokirjan, siihen puuttuu porvaristolta sekä tietoa että voimaa ja rohkeutta. Epäjohdonmukaisesti horjuen uskonnon ja henkisen vapauden välillä, on porvaristo vielä monenlaisissa suhteissa uskontoon ja osottaa sille arvonantoaan erittäinkin sikäli kuin kirkollisuus korkeammissa yhteiskuntapiireissä vielä kuuluu hyvään tapaan. Se hyväksyy ja sietää nuorison kasvattamista sellaisiakin oppeja omaksumaan, jotka se itse on hylännyt vanhentuneina ja taikauskoisina, luulotellen kasvatuksellisten etujen sellaista vaativan ja luottaen siihen, että nuoriso kypsyneenä ne samoin hylkää. Mutta pääasiallisesti haluaa se uskonnon säilyttämistä kansan varalta, sen hillitsemiseksi ja sen vapauspyrkimysten ehkäisemiseksi. Porvaristo antaa papistolle arvoa alempien kansanluokkien kurissapitäjänä ja henkisenä santarmina, niiden kumouksellisten vaistojen hillitsijänä.

V ä h e m m i s t ö n ä porvariston keskuudessa ovat nuo v a p a a - a j a t t e l i j a t, jotka työväenliikkeeseen suhtautuvat enimmäkseen välinpitämättöminä tai vihamielisinä, mutta uskontoa ja jumal'uskoa vastaan taistelevat intohimoisesti, ilman että sitä historiallisesti tai sieluelämän kannalta ymmärtävät. He pitävät uskontoa valtiossa ja yhteiskunnassa olevien suurimpien vääryyksien pääsyynä ja tekevät työtään yhtä ahdasjärkisesti kuin ne "epäuskon kiihkoilijat", joista Heine kirjotti, että he mielellään olisivat rakentaneet polttorovion Voltairelle, kun tämä sydämeltään oli jäänyt paatuneeksi jumalaan-uskojaksi.

— — —

Aivan toisin on laita nykyaikaisen k ö y h ä l i s t ö n. Sosiatisessa historiankäsityksessä koulutettuna käsittää se, mistä jumal'uskonto historiallisesti on johtunut. Se ei pidä uskontoa ja jumal'uskoa yhteiskunnallisten epäkohtien ja vanhoillisuuden syynä, vaan niiden s e u r a u s i l m i ö i n ä, samalla kun se kuitenkin tajuaa, että uskonto yhä vielä, kuten aikaisemmillakin kausilla, tekee palvelusta luokkavallan aseena, naamarina, ihomaalina ja salalyhtynä.

Tieteen kirkkaan valon omaksuen ovat köyhälistön valistuneemmat kerrokset jo aikoja sitten jättäneet jumal-uskon ja ovat siihen nähden t ä y d e l l e e n v ä l i n p i t ä m ä t t ö m i ä — välinpitämättömiä, koska ne eivät odota sen paremmin uskonnosta kuin Jumalalta minkäänlaista apua vapautuspyrkimyksissään — välinpitämättöminä myöskin siinä suhteessa, etät he köyhälistöläisiin taistelutovereihinsa nähden eivät uskonnollisissa asioissa harjota minkäänlaista painostusta tai pakkoa. Tosin levitämme me tietoa ja valistusta kaikilla aloilla, myöskin uskonnollisella; lukuisia kanavia myöten johdamme me tietoa tutkimusten tuloksista kansan keskuuteen jotta jokainen olisi kykenevainen itse asiat tutkimaan ja omaksumaan ne opit, jotka näyttävät oikeilta. Kaikkia taistelutovereitamme pidämme samallaisessa arvossa, katsomatta siihen minkälaisen mailmankatsomuksen he omaavat, kun he vaan puoluetovereina ja ammattiyhdistystovereina täyttävät velvollisuutensa.

Myöskin taistelemme me kyllä tarmokkaasti kaikkea uskonnon väärinkäyttämistä vastaan kansan tyhmentämiseksi, sen ikeen kiinnittämiseksi yhä raskaampana painamaan, uskonnon käyttämistä vastaan meidän liikkeemme ehkäisemiseksi ja jos tässä puolustustaistelussa lenteleekin lastuja ja uskontoon sattuu iskuja, ei se ole meidän vikamme. "Kun uskonto alentuu politiikan palkkapiiaksi, ei se voi valittaa, vaikka sen sitten käy hullustikin," kirjottaa nerokas L. Seeger julkaisemassaan Aristofaneen kuolemattoman huvinäytelmän "Linnut" saksalaisessa käännöksessä.

Sosialismin siveellinen perustus

Meidän aikamme monet siveelliset epäkohdat pakottavat jokaisen, ken ei tahdo siveellistä itsemurhaa, asettumaan itsenäiselle kannalle näiden suhteen. Ja silloin syntyy itsestään kysymys, olenko minäkin puolestani syypää niidenkin kanssaihmisteni kärsimyksiin, joiden kanssa en ole suoranaisessa kosketuksessakaan? Missä määrässä olen vastuunalainen kokonaisuuteen nähden?

Tällaiset "omantunnon" kysymykset eivät ole mitään uutta. Uutta on vain se, ettei nykyajan ihminen voi työntää luotaan vastuunalaisuuttaan ihmisten keskinäisiä suhteita koskevaan kokonaisuuteen nähden. Aina valistusaikaan saakka vastasi jumaluus yksin kaikesta pahasta, mikä "haudan tällä puolen" aiheutui ihmisten keskinäisistä suhteista. Edellyttäen että uskovainen mukautui kirkon määräyksiin, otti jumaluus kaiken vastuunalaisuuden kantaakseen. Mutta tämä jumalan vastuunalaisuus maailman tapahtumiin nähden, mikäli ihmiset tulevat siinä kysymykseen, on ajateltavissa vain niin kauan, kuin jumaluudelle tunnustetaan voima oman harkintansa mukaan vaikuttaa maailman tapahtumiin, toisin sanoen niin kauan kuin jumala käsitetään "persoonallisuudeksi. Ainoastaan usko persoonalliseen jumalaan voi tyynnyttää omiatuntoja sellaisiin tosiasiallisiin tapahtumiin nähden, jotka huomattiin vääryydeksi ja väkivallaksi inhimillisen yhteiskunnan perusteita kohtaan.

Ilman tätä vastuunalaisuutta olisi tuskin voitu suorittaa keskiajalla suoritettua valistustyötä. Mutta keskiajan lopulla alkoi jo syntyä vapaa tutkiminen, joka tarvitsi neljä vuosisataa voidakseen osottaa että kaikki mailmassa tapahtuu täysin luonnonlakien mukaisessa järjestyksessä. Ja tämän jälkeen ei persoonallisella jumaluuden vaikutuksella ollut enää paikkaa maan päällä. Alkoi uusi moraalinen aikakausi, jolloin ei enää ollut mitään pappia ihmisen ja hänen omantuntonsa välillä.

Uusi talousjärjestelmä pakotti aivan samoin kuin läänitysajallakin ihmiset työskentelemään toistensa hyväksi. Ero oli vain siinä, ettei enää koetettu puolustaa ilmeistä väkivaltaa jonkun korkeamman prinsiipin perusteella. Sen sijaan kuin idealismin aikana porvarikunta ammattikuntalaitoksensa kehityksessä oli turvattu sellaisilta vääryyksiltä, joutui koko nykyaikainen ihmiskunta, joko välillisesti tai välittömästi kapitalistisen järjestelmän kynsiin. Nykyaikaisen köyhälistön taloudellinen epävarmuus ei ollut suinkaan mikään uusi ilmiö, sillä feodaliajan maaorja tai Ranskan vallankumouksen edellä elänyt talonpoika eivät olleet tässä suhteessa paremmassa asemassa kuin kapitalismin palkkatyöläinen. Mutta ero oli siinä, että tämä kaikkien epäitsenäisten taloudellinen epävarmuus ulottui uudessa tuotantojärjestelmässä paljoa laajempaan yksilöjoukkoon ja se synnytti kaikesta kirkon vihollisuudestaan huolimatta paljoa terottuneemman myötätunnon kulttuuri-ihmiskuntaa kohtaan. Ranskan vallankumous esitti historiallisen todistuksen siitä, että jos joukoissa on siveellinen tahdon suunta, niin se voi suuresti vahvistaa sosialiseen kehitykseen pyrkimyksiä. Ja tällaisen ilmiön kansan sielussa täytyi ei ainoastaan kohottaa pysyväisesti itsetuntoa, voiman tunnetta, vaan myöskin synnyttää itsetietoisuuden paljoa laajemmalle ulottuvasta vastuunalaisuudesta. Se seikka että tämä vaistomainen sosialinen myötätunto usein jää julkilausumatta ja että se ikäänkuin häpeilee olemassaoloaan, vaikka se toisinaan voi tulivuoren tavoin puhjeta esiin, riippuu toiselta puolen kirkon auktoriteetin katoamisesta, joka oli monopolisoinut siveyden aatteen, ja toiselta puolen väärästä luonnontieteen käsityksestä, joka ei näytä jättävän mitään tilaa tunteille. Tämä itsenäisen henkielämän dogmaattinen kieltäminen on myöskin syynä siihen, että yhteiskunnallisen myötätunnon lisääntyminen pysyy tottumattoman katseilta salassa. Ja kuitenkin on juuri se osaltaan vaikuttanut, että kapitalismi on synnyttänyt tuon europalaisen kansojen omantunnon mahtavan joukkovastalauseen, jota kutsumme sosialismiksi ja joka määrää kantamme.

Kun säätyoikeuksien ja ammattikuntapakon muurit murtuivat, oli jokaisella vapaalla kansalaisella oikeus käyttää toista työskentelemään puolestaan. Kansan omatunto huomasi pian tämän nurjuuden. Mutta jumala, johon se ennen oli turvautunut, oli menettänyt valtansa. Jos mieli poistaa väkivalta ja vääryys ihmisten välisistä suhteista, voi tämä tapahtua ainoastaan ihmisten toimesta. Ja ihmisessä eli vielä siveellinen aate, joka vain tarvitsi tyyssijaa, kotia kehittyäkseen. Tämän se löysi sosialismissa, joka vaatii, että työtä tekemättömien tulot ovat poistettavat ja kaikkien taloudelliset tarpeet tyydytettävä yhteiskunnallista tietä. Sosialismissa ilmenee se tahto, jota tavallisesti kutsutaan siveelliseksi aatteeksi, sovitettuna inhimillisen yhteiselämän tosiasialliselle pohjalle. Yksilö on sosialismissa ensi kerran pukeutunut selvään muotoon. Ja siveellinen aate on sen kautta saanut paljoa laajemman sisällön.

Kulttuuri-ihmiskunta on nykyään uuden omantunnonkultin kynnyksellä. Se toteutuu jo kirkkaassa päivänvalossa, kaduilla, toreilla, elämässä. Ja tähän uuteen omantunnon palvelukseen johtavan sisäänkäytävän nimi on sosialismi, korotettuna siveelliseksi vaatimukseksi. Tämä on ainoa mahdollisuus kehittää persoonallisuutta, ainoa tasottava side hänen ja yhteiskunnan välillä. Ihmisen riippuvaisuus toisesta ihmisestä, jolle koko nykyinen yhteiskuntaelämä perustuu, sulkee ulos täysin vapaan itsekkään olemisen. Tuhannet etuyhtymät liittyvät kaikki lujasti toisiinsa. Joka koettaa katkoa ne, epäonnistuu heti ensi yrityksellä. Sosialismi kieltää täysin tietoisesti taloudellisen individualismin keneltä tahansa, jotta henkinen ja siveellinen individualismi tulisi kaikille mahdolliseksi. Ihminen ei ole ainoastaan talouselämää harjoittava olento, vaan hän esiintyy olemassaolonsa jokaisena silmänräpäyksenä ajattelevana, tuntevana ja tahtovana olentona mailmaan nähden. Taloudellinen individualismi ei sen vuoksi voikaan olla itsenäinen tarkotusperä vaan alkuedellytys persoonallisuuden henkiseen ja siveelliseen kehitykseen, tasottava side ihmisten sielullisten ja ruumiillisten tarpeitten välillä. Tämä vapaus siirtyy kaikkiin elämän ilmiöihin antaen sisällön ihmisen olemukselle. Sosialisen omantunnon käskynä on: ole tietoinen siitä, että sinun tulee olla vastuunalainen jokaisesta elämän ilmauksestasi kokonaisuuden edessä. Ja tämän käskyn vapaaehtoinen tunnustaminen kohottaa pysyvästi yksilön siveellistä itsetietoisuutta. Sosialismin historiallisesti perustelluihin taloudellisiin vaatimuksiin liittyy täten vakaumus siitä, että se ei ole tuloksetonta taistelua jonkun haavekuvan puolesta, vaan että se, vaikka tosin usein tajuamattomana ja harvoin täysin selville ajateltuna, innostuttaa lakkaamatta kasvavia kansanjoukkoja. — K. L.

MAILMANKATSOMUKSIA

KUINKA KUOLEMANRANGAISTUS useinkin on onnenkauppaa,

käy mitä räikeimmästi esiin eräästä Pariisissa v. 1868 sattuneesta tapauksesta.

Eräs Herbert kadun varrella olevassa huvilassaan asuva koroillaanelājä murhattiin keskellä kirkasta päivää, ja hänen asunnostaan ryöstettiin paljon rahoja ja arvoesineitä. Murhasta epäiltynä pidätettiin eräs nuori mies nimeltä Jaques Vingin, joka oli tavattu yrittämässä muutamaan panttilaitokseen kaupata murhatun omaksi tunnettua kultakelloa. Tutkintotuomareille kertoi Vingin, kyyneleet silmissä, saaneensa kellon kadulla joltakin tuntemattomalta mieheltä, joka oli pyytänyt hänen viemään sen panttilaitokseen ja tuomaan siitä saadut rahat hänelle. Enempää ajattelematta oli hän lähtenyt täyttämään vieraan pyyntöä.

Vaikka hänen jutulleen tuosta tuntemattomasta miehestä, joka tällaisissa tapauksissa on niin perin tavallinen, ei annettu suurtakaan huomiota, koetettiin kuitenkin päästä tuon salaperäisen vieraan jälille. Tietysti turhaan.

Sensijaan kertyi Vinginiä vastaan lisää "välillisiä näytöksiä". Hän ei kyennyt pätevästi osottamaan, missä oli ollut murhan ajalla. Väitti kulekskelleensa pitkin katuja työnetsinnässä. Edelleen todistettiin syytetyn jo viikkokausia eläneen kovin suuressa puutteessa, jopa vähää ennen murhapäivää varastaneen muutamasta lihakaupasta pari makkaraa. Lisäksi tulivat muitakin pikkuseikkoja, jotka saattoivat Vinginin epäedulliseen valoon laiskuriksi ja vetelehtijäksi, niin että hänet kyllä voi uskoa murhaajaksikin. Mutta ankarimmissakin ristikuulusteluissa hän järkähtämättä vakuutti syyttömyyttään.

Siitä huolimatta hänet tuomittiin kuolemaan. Hänen puolustaja-lakimiehensä teki tuomiosta valituksen, mutta siitä ei ollut apua. Ylempikin oikeus julisti Vinginille kuolemantuomion. Senjälkeen tuomittu vietiin kuolintyrmään, pantiin raskaihin rautoihin ja hänelle asetettiin alituinen vartija.

Tällä vartijalla — Francois Beson oli hänen nimensä — oli yltäkyllin tilaisuutta puhella kuolemaantuomitun kanssa, ja päivä päivältä hän tuli yhä varmempaan vakaumukseen Vinginin viattomuudesta. Tuo hyväsydäminen mies katsoi velvollisuudekseen ilmottaa huomionsa vankilan päällikölle. Mutta tämä vain kohautti olkapäitään. Hän ei voinut enää asialle mitään, sanoi. Silloin kääntyi Beson oikeuden esimieheen, pyytäen edes lykkäämään tuomion täytäntöönpanoa tuonnemmaksi. Sekin yritys oli turha.

Telotuspäivän aamu oli tullut. Vankilan pihalla oli mestauslava valmiina, ja ne katsojat saapuneet, joiden pitti olla tässä surullisessa tilaisuudessa todistajina. Mutta kaikkien ihmeeksi ei näkynyt ketään oikeusviranomaista. Kun jo oli kulunut noin neljännestunti sivu määräajasta, toi eräs virkamies tiedon, että tuomion täytäntöönpano oli lykättävä toistaiseksi, koska keisari Napoleon III:n allekirjottama kuolemantuomio oli kadonnut vankilassa säilytetyistä asiakirjoista, eikä mestausta lain mukaan voitu toimittaa, ennenkuin vahvistetun kuolemantuomion luettua.

Oitis toimitetussa tarkastuksessa ei saatu minkäänlaista vihiä siitä, mihinkä tuo sinetillä suletussa kotelossa säilytetty asiapaperi olisi voinut joutua. Oikeus sentähden laati uuden kappaleen keisarin allekirjotettavaksi sekä liitti mukaan seikkaperäisen selostuksen edellisen katoamisesta. Siten tuli Napoleon erityisesti kiinnittäneeksi huomiotansa tähän rikosjuttuun. Hän vaati nähdäkseen jutussa syntyneet asiakirjat, ja havaittuaan, ettei syytettyä vastaan ollut oikeastaan mitään tosiasiallisesti sitovia todistuksia, muutti Vinginin tuomion elinkautiseksi kuritushuonerangaistukseksi.

Puolta vuotta myöhemmin vangittiin Lyonissa mies, joka oli joutunut epäluulon alaiseksi tarjotessaan eräälle kultasepälle myytäväksi kallisarvoista jalokivisormusta. Poliisikamarissa toimitetussa tarkastuksessa löytyi mieheltä vielä muitakin arvoesineitä, jotka kohta havaittiin olevan samoja, mitä tuossa Herbert kadun ryöstömurhassa Pariisissa aikoinaan oli varastettu. Kun vangittu kieltäytyi antamasta minkäänlaista selvitystä siitä, millä tavoin nuo kalleudet olivat joutuneet hänen haltuunsa, kuletettiin hänet Pariisiin edelleen tutkittavaksi. Siellä vietiin hänet Jaques Vinginin nähtäväksi, ja kysyttäessä, tuntisiko hän mahdollisesti tätä miestä, Vingin arvelematta vastasi, että tuo mies se silloin oli hänelle antanut kultakellon panttiin vietäväksi.

Alettiin uusi oikeusjuttu, joka päättyi Vinginin vapauttamiseen ja todellisen murhaajan tuomitsemiseen; tuo Lyonissa vangittu mies, näet, tunnettiin monta kertaa rangaistuksi murtovarkaaksi.

Kun juttu näin oli päättynyt, selvisi toinenkin seikka. Vanginvartija Francois Beson ilmottausi oikeudelle ja tunnusti mestauksen edellisenä yönä varastaneensa vankilanpäällikön konttorista Vinginin kuolemantuomion ja polttaneensa sen. Sen hän selitti tehneensä estääkseen oikeusmurhaa tapahtumasta, koska hän oli kivenkovaan vakuutettu Vinginin syyttömyydestä sekä oli samalla toivonut, että oikea rikoksellinen kenties sillä välin saataisiin ilmi.

Napoleon III lahjoitti Besonille suuren rahasumman ja antoi hänelle erään keisarillisen metsästyslinnan hoitajan toimen; Vingin, joka oli puutarhuri ammatiltaan, tuli samaan linnaan puistonhoitajaksi ja sai samoin runsaan rahasumman korvaukseksi kärsimästään kuolemantuskasta ja syyttömästi suorittamastaan kuuden kuukauden kuritushuonevankeudesta.

— — —

KALLIITA KUKKIA.

Niinkuin monella muullakin kuuluisalla taiteilijalla, oli lehdessämme ennen mainitulla, myöhemmin aikansa suurimmaksi murhenäytelmäosien esittäjäksi tunnustetulla Rachelilla alku hankalaa. Kun hän nuorena köyhänä tyttönä pyrki etevän näyttelijän ja Pariisin konservatoorin opettajan Provostin oppilaaksi, katseli tämä säälien tuota heikon ja viheliäisen näköistä juutalaistyttöä ja vastasi:

"Lapsi parka, menkää ja ruvetkaa kukkia myymään!"

Rachel sai tilaisuuden kostaa sittemmin, kun he molemmat olivat Pariisin suurimman teatterin Comedie Francaise'n näyttelijöinä. Eräänä iltana, teatterin ollessa täpösen täynnä, Rachel esiintyi Hermionen osassa. Hänelle kaikui myrskyisiä suosionosotuksia, ja lukemattomia kertoja huudettiin häntä esille. Kun esirippu vihdoin laski viimeisen kerran, oli hänelle heitetty näyttämölle niin paljon kukkia, että Rachel niillä täytti väljän kreikkalaisviittansa kuin suuren säkin. Sitte hän meni Provostin luo, laskeutui polvilleen hänen eteensä ja tarjosi hänelle yhtä kukkavihkoa, sanoen: "Nyt seuraan neuvoanne, herra Provost — myyn kukkia; ostatteko?"

Naurahtaen auttoi Provost hänet ylös ja virkkoi: "Mielelläni maksaisin sinulle tuosta kukkavihkosta yhtä paljon kuin olet taiteellasi tähän saakka ansainnut. Pelkään vain, ettei minulla ole niin paljon rahaa."

Niinpä olisi tainnut ollakin asianlaita. Sillä vähän aikaa mietittyään sanoi Rachel: "Nyt olen laskenut, paljonko tuo kukkavihko siinä tapauksessa maksaisi. Ensimäisestä esiintymisestäni, kesäk. 12 p:stä, tähän jouluk. 28 p:ään 1852 olen ansainnut yhteensä 3,804,048 frangia 15 centimeä."

— — —

SANKARI KASVATTAJANA.

Kun marsalkka Brissac nimitettiin Ranskan ratsuväen päälliköksi, houkutteli hänen sotamaineensa valtakunnan hienoimman ylimystön oppimaan sotataitoa hänen johdollaan. Brissac näyttääkin osanneen käsitellä hienoja oppilaitaan etevän kasvattajan aistilla. Sitä ainakin todistaa se tehokas, mutta sievä tapa, millä hän paransi nuoren Roissyn ruhtinaan pelkuruudesta Vignolin piirityksessä v. 1550.

Roissy oli saanut käskyn ottaa osaa seuraavana päivänä tehtävään väkirynnäkköön. Edellisenä iltana hän kalpeana tuli marsalkalta pyytämään lupaa lähteä heti isänsä luokse, joka oli kuolemaisillaan ja hartaasti odotti häntä nähdäksensä.

Brissac, joka oitis arvasi todellisen syyn, sanoi hymyillen: "Menkää vain, sillä kirjotettu on: kunnioita isääsi ja äitiäsi, että kauan eläisit maan päällä".

Häpeissään lähti nuori Roissy päällikkönsä teltasta ja — seuraavana aamuna väkirynäkössä hän ensimäisenä tunkeutui piiritettyyn kaupunkiin.

— — —

Varokeino.

"Miksi olette pikku pojallenne laittaneet noin korkean sängyn?"

"Että kuulemme, jos se yöllä putoo. Me olemme niin kovin raskas-unisia kumpikin, niin minä kuin mieheni."

Järjestömme asioita

LÄNSIPIIRIN PUHUJAN MATKAOHJELMA.

Länsipiirin puhuja, toveri Alfred Hautamäki, puhuu Montanassa seuraavasti:—

Belt, Mont., tammik. 29 ja sitä seuraavina päivinä.
Sand Coulee, Mont., helmik. 1 ja sitä seuraavina päivinä.
Stockett, Mont., helmik. 6 ja sitä seuraavina päivinä.
Butte, Mont., helmik. 11 ja sitä seuraavina päivinä.

Toveri Alfred Hautamäki on tunnustettu parhaimpien puhujien joukkoon, joten maksaa vaivan mennä Hautamäkeä kuulemaan. Osastot, **tehkää voitavanne puhetilaisuuksien onnistuttamiseksi.** — Myöskin Länsipiirikomitea kehottaa jokaista s. s. osastoa toimimaan toveri Hautamäen puhetilaisuuksien aikana, jonakin sopivaksi katsottuna iltana, niin kutsutut ohjelma-iltatsut, joista iltatsuista luovutetaan tulot piirimme agitatsionirahastoon. Toveri Hautamäki paikkakunnallenne saavuttuaan antaa osastojen huvitoimikunnille apuaan iltamien järjestämisessä.

Toverillisesti,
LÄNSIPIIRIKOMITEA.

OSASTOJEN JA KESKUSKOMITEAN TOIMINNASTA VUODELTA 1917.

Jäseninä keskuskomiteassa ovat vuoden ajalla toimineet John Leino, Nels Lahti, Salu Mäki, Jack Wäisänen ja Toivo Paavola, joka poismuuton takia luopui komiteasta toukokuulla; toukokuusta eteenpäin allekirjoittanut.

Kokouksia on komitea vuoden ajalla pitänyt kaikkiaan yksitoista, joissa tehdyt pöytäkirjat ovat julaistut Toverissa.

Käsittelyn alaisina olleista asioista mainittakoon:

Wyo. valtion tapaturmavakuutuslain hommaaminen suomennetuksi Toverissa, ja sen julkaisemisen edellä osastojen muistuttaminen Toverin levittämisestä näiin hyvän tilaisuuden sattuessa.

Annettiin keräyslupa Superiorin osastolle haalinsa velan maksamiseksi, rajottuen keräys Wyo. valtioon.

Tehtiin kyselyt kaikille vuoristovaltioiden osastoille, josko he kannattavat luento-(agitaattori-)kurssien toimeenpanoa vuoristovaltioissa. Mutta kun vastaukset olivat yleensä kielteisiä, eikä luvattu osanottokaan ollut kyllin suuri kurssien onnistumiseksi, niin emme ottaneet niitä tänne, vaikka l.-p. yleisäänestys ne tänne määräsi; sittemmin ne tulivat taas yleisäänestyksellä tykkänään peruutetuiksi.

Myöskin huomautettiin osastoja piirin ja Toverin edustajakokouksista, joihin kehotettiin tekemään alustuksia.

Yleisäänestyksiä on ollut kolme:

Ensimäinen, joka koski Wyo. edustajain lukua piirin ja Toverin kokouksiin; päätökseksi tuli että lähetetään kaksi edustajaa.

Toinen, joka koski uuden keskuskomitean valintaa, ja valituiksi tulivat: Lennart Luoto, Anna Lappala, Toivo Paavola, Frank Viitaaho ja Erkki Oikari. — Komitean paikaksi jäi Hanna, kun muita ehdotuksia ei tehty.

Puhujana kiersi valtiossamme s. s.-järjestön puhuja Sanna Kannasto, joka, lähettämänsä toimintakertomuksen mukaan, on pitänyt 65 puhetta, yhteensä 1990 kuulijalle. Kolehdeista on kerääntynyt $98.28. Hän viipyi valtiossamme kaikkiaan 53 päivää, josta 4 päivää on kulunut kulkemiseen.

Myöskin koetimme saada W. N. Reivoa puhumaan täällä hänen palattuaan neuvottelukokouksesta, mutta emme onnistuneet saamaan.

Osastojen toiminta esiintyy seuraavassa, raporttikorttien mukaan tehdyssä yhteenvedossa:

Tilasto Wyomingin s. s. osastojen toiminnasta vuonna 1917.

	Suomalaisia Miehiä	Suomalaisia Naisia	Suomalaisia Lapsia	Jäseniä osastoissa Miehiä	Jäseniä osastoissa Naisia	Jäseniä osastoissa Lapsia	Maan kansal.	Työkokouksia	Ohjelmakok.	Osanotto kok.	Myyty kirjall.	Vapaasti jaettu kirjallis.	Näyt. esitetty	Myyjäisiä	Tulot	Menot	Kassa	Puhdas omaisuus
Rock Springs	59	47	85	36	26	32	31	34	9	20	$ 311.51	$	8	18	$1,002.18	$ 909.22	$126.74	$ 1,731.63
Cumberland	16	6	17	13	8	..	18	23	..	11	198.25	.....	..	4	227.82	212.30	15.50	2,598.12
Carneyville	95	10	9	29	5	..	3	22	3	20	194.15	.....	..	5	422.20	252.10	81.50	100.20
Frontier	42	33	73	7	6	5	6	7	..	6	25.00	.....	..	..	7.95	7.00	.95	380.00
Reliance	43	17	40	23	11	2	4	14	..	12	151.60	2.00	..	2	30.00	35.00	70.90	315.90
Hanna	140	60	70	89	49	13	69	26	2	51	990.40	13.50	16	9	1,973.97	2,035.17	......	2,963.00
Superior	60	20	...	28	14	..	9	12	3	16	79.20	1.00	2	3	443.79	464.82	......	5,500.00
Diamondville	?	?	...	9	11	..	...	21	2	16	20.00	.....	5	..	145.00	105.00	40.00	750.00
	454	193	294	234	130	52	140	159	19	152	$1,970.11	$16.50	31	41	$4,292.91	$3,990.61	$335.59	$12,289.85

Alaosastoja on eri osastoissa toiminnassa seuraavasti:

S o i t t o k u n t i a: Hannassa, Rock Springsissä ja Superiorissa;

n ä y t e l m ä s e u r o j a: Hannassa, Rock Springsissä, Diamondvillessä, Cumberlandissa ja Superiorissa;

o m p e l u s e u r o j a: Hannassa ja Rock Springsissä;

v o i m i s t e l u s e u r o j a: Hannassa (lasten) ja Rosk Springsissä;

L a u l u s e u r a: Rock Springsissä;

Huvi- ja agitatsionitoimikunnat joka osastossa.

Osastojen omilla voimilla pidettyjä puheita on ilmoitettu ainoastaan Hannassa ja Rock Springsissä.

Kirjallisuuden levittämisessä ovat parhaiten toimineet Cumberlandin ja Hannan osastot; edellisen osaston myynti tehden $5.10 ja jälkimäisen $4.45 jokaista täysi-ikäistä suomalaista kohden.

Muuten ei edelläoleva taulukko anna ihan täydellistä selkoa osastojen toiminnasta, sillä Superiorin osastolta ei ole kuin yksi, ja Reliancen ja Frontierin osastoilta kaksi, ja Diamondvillen osastolta kolme neljännesvuosiraportti-korttia käytettävänämme.

Vuoden ajalla on perustettu osasto Carneyvilleen, joka heti yhtyi valtiojärjestöön. Glencoe'n pyydettiin